

D I S K U S E č. 17 - listopad 1984

/Teoreticko-politický občasník/

O b s a h tohoto čísla:

Úsilí o budoucnost /Rafael Vilémský/

Místo odpovědi příteli Vilémskému /Jan Tesař/

Socialismus a pluralismus /Jan Tesař/

Odpověď Vlastě Tesařové /Jan Tesař/

Na adresu vydavatele /Karel Kříž/

Rafael Vilémský

Ú s i l í o b u d o u c n o s t

/Dvě rozhlasové promluvy ve svobodném vysílači FÓRUM, politicky orientovaném křesťansky. Materiál převzat ze zahraničního časopisu DIALOGY, 1984, č.3, str. 3-7./

Sotva se mezi námi najde někdo, kdo by pokládal naši situaci za dobrou nebo alespoň za uspokojivou. Jako národ žijeme nepřirozeným životem. Za přirozený život pokládám čerpání z duchovních, duševních a hmotných zdrojů, jež jsou nám vlastní, a přetváření čerpaného v celkové, přirozeně se utvářejícím organismu národa, přetváření ve výraz nás, v projev naší svobodné tvůrčí síly ve všech oborech: v utváření společnosti, v kultuře, umění, náboženství, ve vědě, ve výrobě hmotných statků, ve tvorbě životního prostředí. Nic ze zmíněného neprobíhá přirozeně. Naše zdroje jak intelektuální, tvůrčí, tak hmotné jsou čerpány pro zájmy nám cizí, pokud jsou tu užitečné. Kde tomu tak není, jsou zdroje potlačeny, nesmějí se vůbec projevit. Ani aktivity hospodářské, jež by se vymykaly zajišťující šablone, tím méně zdroje duchovní. Od svých duchovních kořenů jsme z velké části odtrženi. Naše dějiny jsou nám přístupny jen v jednostranném, znetvořeném podání nebo ve zpracování starých. Ale jen živé, stále aktuální tvůrčí zápolení s dějinami je život s nimi. A život bez dějin, bez vlastních dějin se nemůže smysluplně obracet k budoucnosti. - Ve všestranném čerpání ze zdrojů umění je nám též zebráno. Netýká se to jen umění už stávajícího, z něhož jsou nám předkládány jen vybrané útržky, nýbrž především současných zdrojů tvůrčích: kolik umělecké kapacity je umlčeno, nemůže přirozeným způsobem předávat své plody společenství národa. - Náboženství je z velké části ~~umlčeno~~ udušeno. Jistě, žije v mnoha duších, v úzkých kroužcích i v bohoslužbách, ale ve své společensky a kulturně plodné formě téměř vůbec neexistuje. Nemá mocnou a okázalou církev, nýbrž především samostat-